

---

spis rzeczy

Spis rzeczy części 2 tomu II	9
Słowo wstępne	11
Rozdział 1. <i>Elektromagnetyzm</i>	13
1-1. Siły elektryczne	13
1-2. Pola elektryczne i magnetyczne	16
1-3. Wielkości charakteryzujące pola wektorowe	18
1-4. Prawa elektromagnetyzmu	20
1-5. Czym są pola?	26
1-6. Elektromagnetyzm w nauce i technice	28
Rozdział 2. <i>Rachunek różniczkowy pól wektorowych</i>	29
2-1. Co to znaczy „rozumieć” w fizyce	29
2-2. Pola skalarne i wektorowe — T i h	31
2-3. Pochodne pól — gradient	35
2-4. Operator ∇	37
2-5. Operacje algebraiczne z operatorem ∇	39
2-6. Równanie różniczkowe przepływu ciepła	41
2-7. Drugie pochodne pól wektorowych	42
2-8. Pułapki	45
Rozdział 3. <i>Rachunek całkowy wektorów</i>	47
3-1. Całki wektorowe; całka krzywoliniowa z $\nabla\Psi$	47
3-2. Strumień pola wektorowego	49
3-3. Strumień wypływający z kostki; twierdzenie Gaussa	52
3-4. Przewodnictwo cieplne; równanie dyfuzji	54
3-5. Krążenie pola wektorowego	57
3-6. Krążenie po obwodzie kwadratu; twierdzenie Stokesa	59
3-7. Pola bezwirowe i bezźródłowe	61
3-8. Streszczenie	63

Rozdział 4. Elektrostatyka	64
4-1. Statyka	64
4-2. Prawo Coulomba; zasada superpozycji	66
4-3. Potencjał elektryczny	68
4-4. $E = -\nabla\varphi$	72
4-5. Strumień wektora E	73
4-6. Prawo Gaussa; dywergencja pola E	77
4-7. Pole ładunku kulistego	79
4-8. Linie sił pola; powierzchnie ekwipotencjalne	80
Rozdział 5. Zastosowanie prawa Gaussa	83
5-1. Elektrostatyka — to prawo Gaussa plus	83
5-2. Równowaga w polu elektrostatycznym	83
5-3. Równowaga przewodników	85
5-4. Trwałość atomów	86
5-5. Pole ładunku liniowego	87
5-6. Warstwa naładowana; pole pomiędzy dwiema warstwami	88
5-7. Kula naładowana; warstwa kulista	89
5-8. Czy pole ładunku punktowego jest dokładnie opisane przez funkcję $1/r^2$?	90
5-9. Pola przewodnika	94
5-10. Pole we wnętrzu przewodnika	96
Rozdział 6. Pole elektryczne w różnych warunkach (I)	98
6-1. Równania potencjału elektrostatycznego	98
6-2. Dipol elektryczny	99
6-3. Uwagi dotyczące równań wektorowych	103
6-4. Potencjał dipolowy jako gradient	104
6-5. Przybliżenie dipolowe dla dowolnego rozkładu ładunków	106
6-6. Pola przewodników naładowanych	109
6-7. Metoda obrazów	109
6-8. Ładunek punktowy w pobliżu płaszczyzny przewodzącej	111
6-9. Ładunek punktowy w pobliżu kuli przewodzącej	112
6-10. Kondensatory; płyty równoległe	114
6-11. Wyładowania wysokiego napięcia	116
6-12. Jonowy mikroskop polowy	118
Rozdział 7. Pole elektryczne w różnych warunkach (II)	120
7-1. Metody znajdowania pola elektrostatycznego	120
7-2. Pola dwuwymiarowe; funkcja zmiennej zespolonej	122
7-3. Oscylacje plazmy	126
7-4. Cząstki koloidalne w elektrolicie	129
7-5. Pole elektrostatyczne siatki przewodzącej	132
Rozdział 8. Energia elektrostatyczna	134
8-1. Energia elektrostatyczna ładunków. Kula jednorodna	134
8-2. Energia kondensatora. Siły działające na naładowane przewodniki	136
8-3. Energia elektrostatyczna kryształu jonowego	139
8-4. Energia elektrostatyczna w jądrze atomowym	142
8-5. Energia w polu elektrostatycznym	146
8-6. Energia ładunku punktowego	150

Rozdział 9. <i>Elektryczność w atmosferze</i>	151
9-1. Gradient potencjału elektrycznego atmosfery	151
9-2. Prądy elektryczne w atmosferze	153
9-3. Pochodzenie prądów elektrycznych w atmosferze	156
9-4. Burze	157
9-5. Mechanizm separacji ładunku	162
9-6. Błyskawica	166
Rozdział 10. <i>Dielektryki</i>	170
10-1. Stała dielektryczna	170
10-2. Wektor polaryzacji P	172
10-3. Ładunki polaryzacyjne	174
10-4. Równania elektrostatyki dla pól z dielektrykami	177
10-5. Pola i siły w dielektrykach	179
Rozdział 11. <i>Wewnątrz dielektryków</i>	183
11-1. Dipole cząsteczkowe	183
11-2. Polaryzacja elektronowa	184
11-3. Cząsteczki polarne; orientacja polaryzacji	187
11-4. Pola elektryczne we wnękach dielektryka	190
11-5. Stała dielektryczna cieczy; równanie Clausiusa–Mossottiego	192
11-6. Dielektryki stałe	194
11-7. Ferroelektryczność; $BaTiO_3$	195
Rozdział 12. <i>Analogie do elektrostatyki</i>	201
12-1. Takie same równania mają takie same rozwiązania	201
12-2. Przepływ ciepła; ładunek punktowy w pobliżu nieskończonej płaszczyzny ograniczającej	202
12-3. Napięta membrana	207
12-4. Dyfuzja neutronów; jednorodne źródło kuliste w jednorodnym ośrodku	209
12-5. Bezwirowy przepływ cieczy; opływanie kuli	212
12-6. Jednorodne oświetlenie płaszczyzny	216
12-7. „Podstawowa jedność” przyrody	218
Rozdział 13. <i>Magnetostatyka</i>	220
13-1. Pole magnetyczne	220
13-2. Prąd elektryczny; zasada zachowania ładunku	221
13-3. Siła magnetyczna działająca na prąd	223
13-4. Pole magnetyczne prądu stałego; prawo Ampère’a	224
13-5. Pole magnetyczne przewodu prostoliniowego oraz solenoidu; prądy atomowe	226
13-6. Względność pól magnetycznego i elektrycznego	229
13-7. Przekształcenie prądów i ładunków	235
13-8. Zasada superpozycji; reguła prawej ręki	236
Rozdział 14. <i>Różne przykłady pola magnetycznego</i>	238
14-1. Potencjał wektorowy	238
14-2. Potencjał wektorowy znanych prądów	242
14-3. Przewód prostoliniowy	243
14-4. Długi solenoid	244
14-5. Pole małej pętli; dipol magnetyczny	247
14-6. Potencjał wektorowy obwodu	249
14-7. Prawo Biota-Savarta	250

Rozdział 15. <i>Potencjał wektorowy</i>	253
15-1. Siły działające na pętlę z prądem; energia dipola	253
15-2. Energia mechaniczna i elektryczna	256
15-3. Energia prądów stałych	260
15-4. Pole B a pole A	261
15-5. Potencjał wektorowy a mechanika kwantowa	263
15-6. To, co jest słuszne w statyce, nie jest słuszne w dynamice	271
Rozdział 16. <i>Prądy indukowane</i>	275
16-1. Silniki i prądnice	275
16-2. Transformatory i indukcyjności	280
16-3. Siły działające na prądy indukowane	282
16-4. Elektrotechnika	287
Rozdział 17. <i>Prawa indukcji</i>	291
17-1. Fizyka indukcji	291
17-2. Wyjątki od „reguły strumienia”	293
17-3. Przyspieszanie cząstek w indukowanym polu elektrycznym; betatron	295
17-4. Pewien paradoks	298
17-5. Prądnica prądu zmiennego	299
17-6. Indukcja wzajemna	303
17-7. Samoindukcja	306
17-8. Indukcyjność a energia magnetyczna	307
Rozdział 18. <i>Równania Maxwella</i>	313
18-1. Równania Maxwella	313
18-2. Jaki sens ma nowy wyraz	316
18-3. Całość fizyki klasycznej	318
18-4. Podróżujące pole	319
18-5. Prędkość światła	324
18-6. Rozwiązywanie równań Maxwella; potencjały i równanie falowe	325
Rozdział 19. <i>Zasada najmniejszego działania</i>	330
Rozdział 20. <i>Rozwiązania równań Maxwella w próżni</i>	353
20-1. Fale w próżni; fale płaskie	353
20-2. Fale trójwymiarowe	363
20-3. Wyobrażenia naukowa	365
20-4. Fale kuliste	368
Rozdział 21. <i>Rozwiązanie równań Maxwella z ładunkami i prądami</i>	374
21-1. Światło a fale elektromagnetyczne	374
21-2. Fale kuliste pochodzące ze źródła punktowego	376
21-3. Ogólne rozwiązanie równań Maxwella	379
21-4. Pola oscylującego dipola	381
21-5. Potencjały poruszającego się ładunku; ogólne rozwiązanie Liénarda i Wiecharta	386
21-6. Potencjały dla ładunku poruszającego się ze stałą prędkością. Wzór Lorentza	390
Zadania	394
Skorowidz	419